

METODOLOŠKO UPUTSTVO

*STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE O STVORENOM OTPADU U INDUSTRIJI
OT IND - 01*

SADRŽAJ

PRAVNI OSNOV	3
CILJ ISTRAŽIVANJA.....	3
SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA.....	3
OBUHVAT ISTRAŽIVANJA.....	3
IZVJEŠTAJNE JEDINICE.....	3
METOD, VRIJEME I IZVORI PRIKUPLJANJA PODATAKA	4
DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA	4
INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA.....	5
NOMENKLATURE I KLASIFIKACIJE KOJE SE KORISTE U ISTRAŽIVANJU.....	5
MEĐUNARODNA USAGLAŠENOST	6
DISEMINACIJA PODATAKA	6

PRAVNI OSNOV

Istraživanje o industrijskom otpadu, sprovodi se na osnovu:

- *Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore, br.18/12“)*
- *Godišnjeg plana statističkih istraživanja*
- *Zakona o upravljanju otpadom („Sl. list Crne Gore“, br. 64/11 od 29.11.2011)*
- *Pravilnik o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerađe i odstranjenja („Sl. list Crne Gore“, br. 68/09 od 13.10.2009, 86/09 od 25.12.2009)*

CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka o vrstama i količinama otpada koje stvaraju, interno prerađuju i odlažu poslovni subjekti iz sektora Rudarstvo, Prerađivačka industrija, Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom.

SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA

Istraživanje sadrži podatke:

- *o stvorenim i preuzetim količinama otpada sa odgovarajućom oznakom otpada prema Katalogu otpada, koji je usklađen sa Evropskim katalogom otpada;*
- *o interno odloženim, ponovno iskorišćenim za dobijanje energije, spaljenim ili recikliranim količinama otpada, sa odgovarajućim oznakama načina iskorišćenja i odlaganja;*
- *o količinama otpada koje su isporučene za reciklažu ili dalji tretman izvan poslovnih subjekata, odvezene na deponije ili izvezene.*

OBUHVAT ISTRAŽIVANJA

Obuhvat istraživanja o otpadu je potpun za poslovne subjekte sa 10 i više zaposlenih, koji svoju djelatnost obavljaju na cijelokupnoj teritoriji Crne Gore.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izvještajne jedinice ovog istraživanja su poslovni subjekti registrovani prema Klasifikaciji djelatnosti, (KD 2010) u sektorima: Rudarstvo, Prerađivačka industrija i Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom, kao i lokalne jedinice iz drugih sektora koje obavljaju industrijsku djelatnost.

METOD, VRIJEME I IZVORI PRIKUPLJANJA PODATAKA

Metod prikupljanja podataka je izvještajni, tj. izvještajna jedinica sastavlja izvještaj na upitniku OT IND - 01.

Izvještajne jedinice dostavljaju upitnik „Statističko istraživanje o stvorenom otpadu u industriji“ za prethodnu godinu, nadležnom područnom odjeljenju do isteka roka predviđenog godišnjim planom.

Izvori podataka jesu knjigovodstvena i druga evidencija i dokumentacija kojom raspolaze izvještajna jedinica. U slučaju da za neke podatke ne postoji odgovarajuća dokumentacija i evidencija, stručno lice vrši procjenu.

DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA

Otpad se u ovom kontekstu odnosi na materijale koji nijesu primarni proizvodi (npr. proizvodi namijenjeni za tržište), za koje generator nema namjeru da ih koristi za dalju upotrebu u svrhu sopstvene proizvodnje, obrade ili potrošnje, i koje on odbacuje ili namjerava da odbaci ili se zahtijeva da se odbace (OECD/Eurostat Joint Questionnaire on waste).

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Obrada otpada je postupak prerade i/ili odstranjivanja otpada, uključujući pripremu prije prerade i/ili odstranjivanja.

Insineracija (spaljivanje) otpada je obrada otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju za termičku obradu otpada sa ili bez korišćenja toplotne energije putem spaljivanja, oksidacijom otpada ili drugim termičkim procesima kao što su: piroliza, gasifikacija ili postupak plazme kada je produkt ovih procesa namijenjen naknadnom spaljivanju.

Odlaganje otpada je jedan od postupaka odstranjivanja.

Ponovna upotreba je postupak kojim se proizvodi ili djelovi proizvoda koji nijesu otpad ponovo upotrebljavaju za istu svrhu za koju su izvorno stvoreni.

Privremeno skladištenje otpada je skladištenje otpada za najduže godinu dana na mjestima gdje je otpad proizведен ili skladištenje radi sakupljanja otpada ili transporta do mjesta obrade otpada.

Odstranjivanje otpada je postupak obrade koji nije prerada, čak i u slučaju da se tim postupkom kao sekundarna posljedica dobija materija ili energija.

Recikliranje je postupak prerade u cilju korišćenja otpada za zamjenu drugih materijala koji se upotrebljavaju za izvornu ili drugu namjenu.

Deponija je mjesto čija je primarna funkcija odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemlje, uključujući: interna mesta za odlaganje (deponija na kojoj proizvođač odlaže sopstveni otpad na mjestu nastanka) i stalna mesta koja se koriste za privremeno skladištenje otpada, osim transfer stanica i mesta za skladištenje otpada prije njegove obrade za period do tri godine ili skladištenje otpada prije odstranjivanja za period do jedne godine.

INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

Za sprovođenje istraživanja o industrijskom otpadu, primjenjuju se sljedeći metodološki instrumenti:

- Uputnik „Statističko istraživanje o stvorenom otpadu u industriji“, OT IND – 01
- Uputstvo za popunjavanje upitnika
- Katalog otpada

NOMENKLATURE I KLASIFIKACIJE KOJE SE KORISTE U ISTRAŽIVANJU

U sprovođenju istraživanja koriste se:

- Klasifikacija djelatnosti 2010 (KD-2010, „Službeni list Crne Gore“, br. 18/11)
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja („Sl. list Crne Gore“, br. 68/09 od 13.10.2009, 86/09 od 25.12.2009)
- Statistička klasifikacija otpada SKO
- Tabela ekvivalentnosti koja prema Uredbi 2150/2002 predstavlja vezu između EWC-Stat/Version 4 (supstancialno orijentisane statističke nomenklature otpada) i Evropske liste otpada (LoW) - Odluka Komisije 2000/532/EC.

MEĐUNARODNA USAGLAŠENOST

Istraživanje o industrijskom otpadu sprovedeno je prema međunarodnim standardima i preporukama:

- Uredba o izvještavanju u statistici otpada koja je usvojena od Evropskog parlamenta (Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament on waste statistics). Cilj ove Uredbe je da u Evropskoj uniji stvari okvir za proizvodnju statističkih podataka o stvaranju, ponovnom korišćenju i odlaganju otpada.
- Zajednički upitnik OECD i Evrostata za statistiku otpada, (JQ OECD/Eurostat – waste statistics).
- Zajednički upitnik UNSD i UNEP za statistiku životne sredine (JQ UNSD/UNEP – Environmental statistics).

DISEMINACIJA PODATAKA

Agregirani podaci ovog istraživanja prema sektorima Rudarstvo, Prerađivačka industrija i Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom (oblastima 05-35) Klasifikacije djelatnosti 2010; prema Katalogu otpada aggregirani u 20 grupa, će biti objavljeni na web sajtu Monstata i prema Statističkoj klasifikaciji otpada.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,

telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodološko uputstvo pripremila:

Nataša VUČKOVIĆ

Tel. +382-20-231 004

contact@monstat.org

Tehnička urednica: Radmila Šišević